

Становище от доц. д-р Боряна Мусева във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3 „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. “Право“ (Международно право и международни отношения), обявен в ДВ, бр. 60 от 07.07.2020 г., с единствен кандидат гл. ас. д-р Ваня Христова Стаматова

До

Членовете на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3 „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. “Право“ (Международно право и международни отношения), обявен в ДВ, бр. 60 от 07.07.2020 г., с единствен кандидат гл. ас. д-р Ваня Христова Стаматова

СТАНОВИЩЕ

От д-р Боряна Богданова Мусева,

доцент по международно частно право

в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“

Уважаеми членове на научното жури,

В качеството ми на член на настоящото научно жури представям становище в рамките на конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по международно право и международни отношения с единствен кандидат гл. ас. д-р Ваня Христова Стаматова.

I. Кратко представяне на кандидата.

Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р Ваня Христова Стаматова. Тя е завършила специалността „Право“ в Бургаския свободен университет. От 2013 г. до 2015 г. е докторант към същия университет, а от 1997 г. е асистент, съответно главен асистент в същото висше учебно заведение. Чете курсове по международно морско право, международно частно право и право на ЕС. Участва в различни национални и международни проекти, обучения и конференции.

II. Научни публикации на кандидата.

1. Научни публикации Кандидатът д-р Ваня Стаматова е автор на 12 публикации като една от публикациите е монография.

2. Научни публикации за участие в конкурса.

За участие в конкурса д-р Ваня Стаматова представя:

А. Монография.

Стаматова В., Закрила на морските интереси на Европейския съюз в контекста на европейската сигурност, ISBN 978-619-7126-94-5 , Бургаски свободен университет, 2020;

Б. Статии 1. Стаматова В., Интегрираната морска политика на ЕС– гаранция за националната сигурност на държавите- членки, Юридически сборник : Т. 1 - : Т. 24. - Бургас : Бургаски свободен университет, 2017, стр.154-159

2. Стаматова В., Глобалният пакт за миграция на ООН- опасност или сигурност за Европа?, Юридически сборник- БСУ, том XXVI, 2019, стр.325-330

3. Стаматова В., Закрила на морските интереси на ЕС в Арктическият регион, Годишник на БСУ, 2019, том XL, стр.273-282

4. Стаматова В., Интегрирано морско наблюдение на ЕС, Юридически сборник, том XXV, 2018, стр.123-129

5. Стаматова В., Създаване на правна рамка на интеграция за хора с предоставена международна закрила в РБългария, Научни трудове на ИДП на БАН, Том 16/ XVI, 2017, стр.294-306.

6. Стаматова В., Правни аспекти на закрилата на морските интереси на ЕС, Шеста международна конференция " Европейският съюз след 2020- нова Европа в нов свят", 2019, стр. 339-351

7. Стаматова В., Интегрираната морска политика на ЕС, като модел за планиране в РБългария, Синя икономика и синьо развитие, Международна научна конференция, Бургас, 1-2 юни 2018 г., Бургас, Бургаски свободен университет, 2018, стр. 92-96

8. Стаматова В., Процедурата за подкрепено вземане на решения и промяна в правата на хората с увреждания, Юбилейна конференция " Право и бизнес"- УНСС, 2016

9. Стаматова В., За възможната промяна на "невъзможния" избор на обществени посредници в България, Новата идея в образованието: Юбилейна научна конференция с международно участие- БСУ, Т. 2. - Бургас, 2016, стр. 155-158

10. Стаматова В., Новата законодателна уредба на трудовата мобилност за гражданите на трети държави в Република България , Науч. алманах ВСУ "Черноризец Храбър". Сер. Юрид. науки и общ. сигурност, кн. 31, 2016, стр. 117-128.

11. Стаматова В., Основни права на незаконните мигранти в Европейския съюз , Науч. алманах ВСУ "Черноризец Храбър". Сер. Юрид. науки и общ. сигурност, 2015, N 26, стр. 312-319.

Представените за участие в конкурса научни публикации не повтарят публикации, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор". Направеното от автора им представяне от гледна точка на техния принос е коректно и достоверно. Становище от доц. д-р Боряна Мусева във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3 „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6.“ Право“ (Международно право и международни отношения), обявен в ДВ, бр. 60 от 07.07.2020 г., с единствен кандидат гл. ас. д-р Ваня Христова Стаматова.

3 III. Оценка на научноизследователската и научно приложна стойност на научните публикации, представени за участие в конкурса от кандидата

1. Монография със заглавие “Закрила на морските интерес на Европейския съюз в контекста на европейската сигурност”, Бургаски свободен университет, Бургас, 2020 г.;

Основната научна публикация, представена за участие в конкурса, е наскоро публикувана монография на тема „Закрила на морските интерес на Европейския съюз в контекста на

европейската сигурност“ – труд с обем от 219 страници, 190 бележки под линия, библиография на български и английски език. Монографията е първото самостоятелно и систематизирано практико-приложно изследване на политиката за закрила на морските интереси на ЕС в контекста на европейската сигурност. Предметът на изследване е стеснен допълнително до европейската морската сигурност и като съставна част от структурата на националните интереси на държавите - членки на ЕС. Целта на автора е „да представи и анализира закрилата на морските интереси на Европейския съюз в контекста на европейската сигурност, като фактор, определящ тяхното развитие“. Монографията се състои от три глави, въведение и заключение с приложена библиографска справка. Въведението описва предмета на изследване, причините за избор на темата, целта, структурата като съдържа и кратко изложение на основните понятия за „морски интереси на ЕС“, „европейска сигурност“, „морска сигурност“. За съжаление, същите не са анализирани теоретично по-подробно в изследването като д-р Стаматова е предпочела да ги изяснява на базата на политиките и позитивно-правните разрешения в рамките на правото на ЕС и международното публично право. Първата глава е концептуалното ядро на изследването. Тя е и най-голяма по обем – 94 страници, които практически формират повече от половината от изследването. По същество тя е посветена на развитието на процесите на европейска интеграция в областта на закрилата на морските интереси на ЕС в контекста на другите интеграционни процеси в Общността/Съюза и на интересите на отделните държави-членки на ЕС. Отделно, специално внимание е отделено на закрилата на морските интереси на Австралия, Канада, САЩ и Япония и на начина на сътрудничество между тези държави и ЕС. Морските интереси на ЕС са представени позитивно-право: чрез източниците на правото на ЕС и международното публично морско право, както и в рамките на общественоекономическите и политически процеси, които обуславят тяхното формиране и развитие. Закрилата на националните интереси е представена в процес на все интензивно вплитане в по-глобалното присъствие в световен план чрез институциите на ЕС и тяхното целеполагане. Втора глава с обем от около 60 страници разглежда ключовите регионални морски стратегии на ЕС в районите, с които граничат държавите членки, вкл. във връзка с Арктическият регион, подчинен на специалния режим на международното публично право, намиращ се в особена връзка и взаимодействие с правото на ЕС. Анализът е позитивноправен, но и икономико-политически, доколкото закрилата на морските интереси на ЕС се открива и на ниво отстояване на икономически интереси и общочовешки ценности като опазване на околната среда, вкл. на биологичното разнообразие, допринасяне за постигане на достойни условия за труд, за опазване на принципите на правовата държава и закрилата правата на човека. Тук особен акцент е поставен върху ролята на ЕС като регионален и международен партньор в процесите на намиране на най-добрите крайни разрешения по повод на морските територии и интересите на държавите. Третата глава е най-кратка – около 30 страници. Тя е посветена на позитивно-правната уредба на закрилата на морските интереси на ЕС във връзка с международното управление на океаните, опазването на морското биологично разнообразие в международните води, регионалното и глобално сътрудничество. В тази част на изследването изпъква анализът на Европейската стратегия за морска сигурност, която посочва приоритетите и задава основните посоки на развитие с оглед потенциални стратегически заплахи за морските интереси на ЕС и на държавите членки. Монографията завършва със заключение, в което се обобщават резултатите от изследването. Трудът „Закрила на морските интереси на Европейския съюз в контекста на европейската сигурност“ по същността си представлява обзорен правно-политически

анализ на комплексни по естеството си проблеми, които традиционно се разрешават чрез методите на международното публично право, а от момента на присъединяването на страната ни към ЕС – и с помощта на правото на ЕС. Отделно, разбирането на динамиката на проблемите и тяхното потенциално регулиране предполага познаване и използване на инструментариума на международните преговори, конфликтологията, историята и теорията на международните отношения, многостранна и двустранна дипломация и много други. Рецензията, оставяйки предимно правен по характера си, успява да представи крайната уредба в контекста на процесите по формирането ѝ. Това прави работата интердисциплинарна и отговаряща на шифъра „Право и международни отношения“. Д-р Стаматова показва способност за събиране и обработване на огромна по обем информация от различни масиви. Тя демонстрира задълбоченост, която лечи преди всичко от уменията за свързване и откриване на процеси в динамика, а не толкова в класическото детайлно теоретично осмисляне на понятия, институти и тенденции. Монографията представлява темата за развитието на идеята за закрила на морските интереси на ЕС по систематизиран начин, който позволява лесно проследяване и ползване на информацията, както относно историческия анализ, така и във връзка със съвременните посоки на развитие. Разбира се, както към всеки продукт на човешка дейност, и към монографията могат да бъдат оправдани препоръки. Забелязва се известен дисбаланс между отделните глави. Налице са досадни технически и граматически грешки. Не са представени и анализирани основни хармонизиращи национални правни разпоредби. Във втора и трета глава не се използва достатъчен научен инструментариум. Мнението на автора е плахо изразено. Както вече беше посочено липсва задълбочен теоретичен анализ на основните понятия за „международно сигурност“, „морска сигурност“, „морски интереси“. Независимо от горните препоръки, монографията на тема „Закрила на морските интереси на Европейския съюз в контекста на европейската сигурност“ е труд, който подпомага разбирането и ориентирането в сложните процеси за закрила на морските интереси на ЕС и на държавите членки. С негова помощ познанието на тази част от международното публично право и правото на ЕС в България се повишава, което предполага и повишаване на количеството и качеството на неговото прилагане в практиката.

2. Други научни публикации, представени наред с монографията .

Останалите статии на д-р Стаматова, представени за участие в конкурса, свидетелстват за интереси на автора им, който изследва правото на ЕС и международното публично право и много ограничена част от проблемите на международното частно право. От публикациите личи прагматико-приложен афинитет, насочен преди всичко към процесите на подготовка и приемане на дадени нормативни разрешения, а не толкова към тяхното теоретикодогматично осмисляне.

IV. Заключение

В заключение, имайки предвид гореизложеното, считам, че кандидатурата на д-р Ваня Христова Стаматова отговаря на всички изисквания на чл. 24 от Закона за развитие на академичния състав в Република България, както и на останалата релевантна правна уредба и давам положителна оценка на кандидатурата ѝ за заемане на академичната длъжност „доцент“ (професионално направление 3.6 „Международно право и международни отношения“) за нуждите на Бургаския свободен университет.

Становище от доц. д-р Боряна Мусева във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3 „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. “Право” (Международно право и международни отношения), обявен в ДВ, бр. 60 от 07.07.2020 г., с единствен кандидат гл. ас. д-р Ваня Христова Стаматова

София, 02.11.2020 г.

Член на научното жури:

(доц.д-р Боряна Мусева)